

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petitors egyszeri hirdetése 20 fill. Többhastós hirdetést jutányosabban. Nyitlér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.
Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

A játszva tanulás.

Irta Czeglédy István, kir. s-tanfelügyelő.

Ritka az a tudomány, melynek egynehány elkoptatott jelszava és elve ne volna. Ilyen elkoptatott jelszó a paedagogiában az összhangzatos nevelés, mely eredetileg a testi és lelki erők egybevágó, vagy összhangzatos művelését akarta jelenteni; de az örökös használat miatt elkoptott, mint a régi pénz és eredeti jelentőségéről legtöbbször megfeledkeztek. Teljesen kivészésnek indult a forgalomból jelentőségének az a része, mely a test nevelésére vonatkozik, különösen a leányok testi nevelésénél, pedig a test elhanyagolása leghamarább megbosszulja magát. A lelki erők működésébe bevezetjük akár a külvilág benyomásait, de ha testi szervezetünk erői őket nem támogatják, leroskadunk az élet küzdelmei közepette és belekerülünk abba az adósok ősi börtönébe, melynek temető a neve.

Állításom igazolásául egy más tényre is rámutathatok. Rámutathatok arra, hogy irodalmi működésünk és életbeli cselekedetünk merő dissonantiában van a fentebb emlegetett összhangzattal. Vegyük elé paedagogiai irodalmunkat s lapozzuk véges-végig. Benne bizonyosan sok érdekes és figyelemreméltó dologra akadunk. Kiváló folyóirataink és lapjaink tele vannak a tanításra, nevelésre vonatkozó fejtegetésekkel. A sok szép és tudós dolog között csak egyet keresünk hasztalan: a játékok fontosságát fejtegetését, avagy a játszóhelyek berendezése tervezetét. Mintha mai gyermekeink

csak arra volnának a természetől rendelve, hogy reggeltől estig tanuljanak s ezt a bölcs és tudós munkát minden nap elől kezdjék.

A tantervek is rendszeresen kihagyják a számításból a játékokat, a szülék pedig még tovább mennek a tantervek megkezdete csapáson s gyermekök szabad óráit idegen nyelvek, zene, rajz s egyéb tanulmányok magánóráival rakják meg, mintha csak arra volna a gyermek feje a természetől rendelve, hogy mélységes tudományt csordultig töltse.

Szerfölött sajnálatos dolog, hogy egész mai nevelésünk rendszeresen mellőzi és elhanyagolja a testet és a testi erők nevelését, holott mind az iskolai munka, mind az életpályák sikereinek első kelléke a testi és lelki erők egyensúlya. Oktatásrendszerünk a most említett tételt mellőzve, okvetlenül nagyfejúkké akarja tenni gyermekeinket, s nincs gondja rá, hogy a nagy fejet megfelelően kifejlett erős vállakra helyezze. Ez az oka, hogy iskoláinkban, családinkban s egész társas-életünkben minden módon a lélek táplálásán fáradozunk s látható szervezetünket, a lelki működéseket ezt az eszközt nagypénteki kosztra fogjuk, azaz börtöntetjük.

A testnek oly természetes tápláléka a mozgás, mint az értelemnek a tudás. És a gyermeki természethez legjobban illik az a mozgás, mely a játékokkal együtt jár, s mely lelki egészségére szintoly fontos, mint testi épségére.

Tudjuk, hogy a gyermekkorban rendkívül nagy a szervezet anyagcseréje; hogy a gyermek teste egyfelől a fölhasznált szövetrészek helyreállításáért, másfelől pedig a növény

segítéseért aránylag több tápszert igényel, mint a felnőtt emberé. Ennek a többi tápszernak a feldolgozására és a hasznavehetetlen részeknek a szervezetből való kivetésére szintén sokkal több mozgás kell, mint a mennyi a felnőttnél szükséges. Ennek a fokozott mértékű mozgásnak játék az igazi szerzője, mely midőn a tüdő és a szív fokozott működése útján a tápszerek gyors átváltoztatását s az elégett vér- és sejtszövetrészeknek a testből való kiküszöbölését eszközli, a testi egészség föntartásához is hathatósan járul. Ez az oka, hogy ha valamely gyermek nem játszik, beteg lesz; vagy ha nem beteg, könnyen kaphat betegséget.

Még nagyobb szükség van az izomrendszer formálódása kedvéért, azért t. i., hogy a tanulás közben mindinkább fejlődő és gyakorló idegrendszert a folyton-folyvást edző izomrendszerrel támogassuk és ellensúlyozzuk. Azt mondják sokan, hogy e végre, t. i. az izom- és idegrendszer között az egyensúly fentartására tökéletesen megteszi a szolgálatot a tornázás. Ámde tornázni nem egyéb, mint bizonyos mennyiségű mozgást végezni, ellenben játszani annyi, mint elsősorban a léleknek a kedv-érzetben igazán megnyihlani. Éppen a lelki enyhület és spontán működés okozta eme szórakozás az a nevezetes tényező, az a lélek a játékban, melynek legkisebb részét is hasztalan keressük a tornában. E miatt nem lehet soha a pusztá tornázás más, mint unalmas s az ifjúságra terhelő lecke, holott a játék, melyben jól kifutja és jól kikiabálja magát a gyermek s e mellett kedvére mulat: az ifjúság szí-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

Herfurth József ifjúkora.

— A megboldogult híres kollégiumi professzor naplójegyzetei ifjúkorából. —
Közlétezi Frenyó Lajos. (Folytatás.)

De most el, el Münchenből, melyet Ambrózy az édes haza felé sietve, már egy nappal előbb hagyott volt el, mint én; nem sejtettem, hogy a nehéz elválás örökre szól, az... ifjú korán elhunyt. Négy nap mulva okvetlenül Konstanzban kell lennem. De hogyan, Passierschein nélkül ki nem bocsátanak a városból. Most beállhat a várnem-Cerberus bosszúja. A parasztszekér omnibus-kocsisa kísérettel, én kísértéltem a városból, a városon kívül felültem a szekérre s a baj el volt hártva.

Az akkor még eredeti szépségében, de vadonságában is tündöklő starnbergi tó melletti kocsmában, hol a lovak meg én is abrakolni akartunk, a kocsmáros megabrakolt, de csak engemet, leütve kalapomat, mert déli 12 órára harangoztak és én nem hogy imádkoztam volna, de még kalapomat sem vettem le fejemről, mindamelllett mégis adott ebédet, mert akkor is már a pénz kedvesebb volt a szentnél.

Utam célja Hohenschwangan volt, hova már régen,

még eperjesi diákkoromban vágyakoztam. Meyer's Universumának egy képe és leírása folytán támadt bennem a vágy. A való fölülmulta várakozásomat. Rejtett helyen, az Alpeselek ölében, égkék tavacszkából kiemelkedő és déli növényzettel felpiperézett sziklán áll a mesés vár, istállóiban a megbabonázott paripák várják az életadó varázs szót. Kora reggel volt, temetői csend honolt körül, melyet még feltűnőbbé tett az óriási szökőkút locogása és egy messziről hangzó alpesi kürt szava. Nyitott és üres az udvar, nyitott az istálló álló holt-paripáival, szinte remegtem, hogy máris reám nehezedett a dermesztő varázs; benyitottam a várba és visszahökkenem, hiszen egy fülkéből a középkorias ör egyenesen nekem irányozta nyilát, — szerencsére festett volt, élő emberre eddig nem akadtam. Keskeny folyosó végén megpillantok egy ajtót, bátran benyitok s dunyha és hálóspika alól egy ásitó alak kiabál felém: «Mi az, ki az?» No hála Istennek, sóhajtottam fel, végre valahára élőlény. A mit írtam, nem nagyítás, elvenem emlékszem rá. Nem dobott ki, hanem ketteskén jartuk az emlékeket és termeket: régi bútor, ékességek és gyönyörű freskók, részben en caustice örökölte, Barbarossa Frigyes hőstettei és Hohenschwangan csodameséje. Magam is el voltam varázsolva; megmentőm a kapus póriassága vala. Visszatérve a való életbe,

söröztünk a kocsmában. Nem tudta okát adni, hogy miért minden nyitott és üres, mégis biztos a várban, én megadtam: «Der Hochschwanganer Zauber». Gondolom, erre keresztet vetett magára. Hohenschwangan megboldondíthatja az embert. Nemde, itt időzött az örült II. Lajos király? és a starenbergi tóban halt meg. Hála Istennek, a végletek találkoznak: a tragédia és a komédia is. Pár száz lépésnyire a vártól van a határ, az osztrák katona-vámőr követelte az útlevelet; mint már említettem, diák nyelvű volt. Nézte sokáig, kétkedve csóválta fejét, de a rajta levő visák tanúskodtak róla, hogy nem Speiszzetli. «Nem értem a nyelvet» — mondá — «mutassa meg, hol és mi a neve?» Megmutattam és dictáltam: «Tabulae regiae juratus notarius». «De hosszú neve van!» «Hja, nemcsak a spanyolnak, a magyarnak is megvan a privilégiuma; nemes nemzet».

A schmalkaldeni háborúban végzetleges szerepet játszott Ehrenberger Clahset akartam látni; nem látogathattam meg, szakadt az eső, keserves idő járt. Pár mértföldet a Lech partján felfele, erősen gyalogoltam s jobbra kanyarodva, ismét Bavarában termettem. Kiderült az ég és a hegyszoros túlsó hajlásáról szemkáprázató hegyi vidék tárult elém: óriási vizzuhatag és verőfényben a termékeny, széles völgy beneventált. Elindulásom harmadik napja és estéje volt, én pedig

Reggelizés előtt felpohár

Schmidthauer-féle radio-activ

Igmándi

keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Használata valódi áldás: gyomorbajosoknak és székszorulásban szenvedőknek.

Csodálatos gyógyerejét az igmándi víz radium-tartalmának köszöni, a mely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve, miért is bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel — Fő-szétküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható Eperjesen Bohranit J. W., Holénia B. és minden jobb gyógyszerész- és fűszerüzletben: kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Az egyedüli természetes keserűvíz, a mely kis üvegben is kapható.

vével van egybeforrva. Ez az oka annak is, hogy a játék a maga szabad mozgásával és szabad levegőjével az ifjúság erkölcsi egészsége fenntartására szintén oly rendkívül fontos tényező, hogy elhanyagolását ebből a szempontból is mélyen kell sajnálnunk.

Az ügy nagyon fontos a honvédelem szempontjából is. Hiszen a véderőtörvény mondja, hogy az első katonai év az ifjúság 21-ik évével kezdődik s nem, mint eddig kezdődött, a 20-ik évvel.

S vajjon mi az oka ennek az intézkedésnek? Bizony az a szomorú tény, hogy a katonai szolgálatra kötelezett 20 éves ifjakat a sorozó-bizottságok nem találták a katonaságra testileg elég erőseknek, holott ma sem nehezebb a katonai szolgálat, mint régebben, sőt állíthatni, hogy a mai katonáskodás aránylag kevesebb testi erőfeszítéssel jár, mint járt azelőtt.

Az az egy év, melylyel a katonai szolgálat kezdetét odább toljuk, a nemzedék testi elsatnyulásának a bizonyítéka. És ha a dolgot tovább is összedugott kezekkel nézzük, az elsatnyulás mindinkább fokozódik s évek múltán majd oly elerőtlenedett nemzedékre kerül a sor, mely sem katonai szolgálatra, sem komoly testi munkára nem lesz alkalmas.

Íme az egyoldalú agyterhelés szomorú következménye! A mai iskola neveltje 18 éves korában ugyan szellemileg érett, de testileg még 20 éves korában sem az! És ez nagy disharmonia, melyet a sorozó-bizottságok jegyzékkel igazol, hogy katonaköteles ifjainknak csak 20%-a válik be, holott más nemzeteknél 50—60%. Sőt tovább menve, hazánkban a tanult ember középkorára 59:3 esztendő, holott Ausztriában 65:1, Angliában pedig 70:6, holott nekünk sokkal nagyobb szükségünk volna tartós életű tanult emberekre és államférfiakra, mint Albion földjének, vagy a világ bármely nemzetének.

Nagyon kevés olyan iskola van, a hol a tanítók komolyan pártját fogják a játékoknak s igyekeznek belőlük a just a tanulóknak kiadni; holott a kitartó tanulásra a legjobb előkészület az egészséges játék. A játszani szerető ifjú két óra alatt kétszer annyit tanul, mint az, ki folytonosan könyvét búvja.

Soha se téveszsze szem előtt az iskola azt

a nagy igazságot, hogy a test és lélek rugalmassága együtt áll és együtt esik. Ennek ignorálásán sarkallik a mai iskolázás idült baja. Ámde valameddig a lelket örökös zabálásra fogjuk s a testet mozgás dolgában rendszeresen éhezettjük, addig nincs jogunk ifjúságunk testi satnyulása miatt panaszkodni, sem pedig neveltlensége miatt sopánkodni. A baj főoka tehát abban van, hogy iskolázásunk mindent a mérleg egyik serpenyőjébe tesz s emiatt okvetlenül meg kell billenni az egyensúlynak a test és lélek között. A test petyhüdségével azután együtt jár az erkölcsi érzet petyhüdsége s az értelem örökös munkája miatt beáll az a testi és lelki izgatottság, mely minden komoly erőfeszítéstől visszariad.

Hiába mondják némelyek, hogy hiszen kivált faluhelyen a gyermeknek sok a szabad ideje. Itt maga a szabad idő, a szépen ülés s egyáltalán semmiféle ülés nem használ, hanem igenis használna az a szabad időt a testi erők olyatén kifejtésére fordítjuk, mely a testet megedzi, munkabíróvá teszi s egyszersmind kedvvel tölti el a lelket. Azt a mai anomál állapotot, hogy a magyar ifjúnál ingerlékeny agygyal rokkant vagy dyspepsiában szenvedő test párosul, semmiféle politikai szer, sem semmiféle miniszteri rendelet, vagy tudós paedagógia meg nem bírja szüntetni, csupán csak egy természetes s biztos szer képes volna megszüntetni: az ifjúság testi erőinek játékokkal és atletikai gyakorlatokkal való edzése. Cicero is így tett, midőn gymorabjában kezdett szenvedni. Elment t. i. Görögországba, fölvetette magát a gymnasionba, szorgalmasan résztvevett az atletikai gyakorlatokban s két évi kemény munka után visszatért a fórumra küzdeni, oly egészségesen, mint a parasztnak, kik földjét művelték.

Van még egy szempont, melyet szintén nem hagyhatok érintés nélkül s ez: a testi erőt igénylő életpályák szempontja. Vannak t. i. katonain kívül oly életpályák (orvosi, mérnöki, távírói, rendőrtisztviselői pálya), melyeknél főbenjáró dolog az edzett test, mely megbírja az égalj egészségtelen voltát, a temperatura változásait, a hiányos táplálkozást és megküzd a betegségekkel s szervezetünk ezernyi ellenségével. Már ebből a szempontból is szorgo-

san kellene ápolni iskoláinknak és társadalmunknak ifjúságunk testi nevelését, mert az életpályák bármelyikén is az erőteljes testalkat felér 50 százalék több észszel.

Ma már minden fajta iskolának intenzív munkát kell végezni, azaz a tanulás komoly munkáját, s erre a komoly munkára alkalmas izomrendszer kell, melyet szintén csak intenzív mozgással lehet előkészíteni.

Foglaljuk össze az eddigi fejtegetést s mondjuk ki, hogy:

1. Az iskolai játszóterek vannak egyedül arra hivatva, hogy az ifjú nemzedék testi petyhüdségét és erkölcsi érzete elparlagosodását megszüntessék és az értelem túlságos tömése miatt általánosan elterjedt idegbetegségeket alaposan meggyógyítsák. Állítsunk tehát, vagy rendezzünk be iskolai játszótereket, vagy a labdázás, birkózás, futás, vívás különböző fajai, melyek még a múlt század első felében is divatoztak iskoláinkban, de — fájdalom! — lassanként feledésbe mentek, az ifjú nemzedék lelkét újra kedvvel töltésére s testét friss vérral és új erőszekkel töltsék el. Ifjúságunk testi megújulásával együtt fog járni a fokozott munkabírás és munkakedv s egyszersmind érzelm- és akarat-fegyelmesség, mely végképpen kizárja az iskolából a »tültérhelésnek» nevezett betegséget, mely betegséggel a nagy városok iskolai hatóságai is sokat foglalkoztak. Keresték a bajt a miniszteri tantervben, a tankönyvekben stb. s eközben nem vették észre, hogy a városok iskolái úgy vannak építve, hogy 6—10 éves elemi iskolai gyermekeket még az óráközötti időben sincs hová kibocsátani egy kis szabad levegőre, egy kis szabad mozgásra.

2. Meg vagyunk győződve, hogy minden község előjárósága jó szívvel szakít iskolája vagy iskolái részére egy-egy alkalmas játszótér, mert ez a kis áldozat gazdagon fog kamatozni az ifjú nemzedék egészségében, munkakedvében és erkölcsében.

3. S ha a község meghozta a maga áldozatát, azt hiszem, a tanítók is készséggel járulnak az ügy sikeréhez azzal, hogy a tanulóifjúságot hetenként legalább két délután játékokra buzdítják, sőt eleinte magok szervezik a játékokat, hogy az ifjúság kedve az ügy-

tökéletesen elfáradva, maródi voltam, holott nekem másnap este okvetlenül Konstanzban kellett lennem.

Egylovas postakocsit fogadva, késő éjjel érkeztem egy idyllre. A postamester valahol búcsún volt, honn egyedül csinos leánya és talán titkos kedvese. Kedvtelenül fogadtak, de kipihent testembe visszazállt a jókedv. Csakhamar megbarátkoztunk, én zongoráztam, ők daloltak. A reggeli jól esett, repetáltam, sőt tripláztam, miközben feltűnt a postával jött norddeutsche Gouvernante gúnyos mosolygása. Én megfizettem a Kopfstücköt, de midőn a Gouvernantától is annyit követeltek, felforrnt benne a porosz vér s haragosan mondá: »Hiszen ez az úr háromszor annyit evett és ivott, mint én». »Szabadságában állott a kisasszonynak szintén azt tennie» — volt a kedves leány válasza, kitől szívélyesen elbúcsúzva, most már én nevettem, a kisasszony pedig ruminálta a haragot.

De most gyorsan Konstanz felé. A tengernyi mélységű, széles — és oly hosszú, hogy nyugati végén az éggel ölelkezett és hullámokat verő — Boden tavának világhírű szépségét csak emlitem. A sziget Lindauból indult és egy vízbe esett kalap viszontagságai felett vígan lármázó svájciakkal és mindenféle nemzetbeli turistákkal telt gőzhajón este 6 órakor Konstanzba érkeztem és a kijelölt tóparti vendégfogadóba a »Hattyúhoz» siettem. Első kérdésem az volt: »Nem érkezett-e egy hosszú fekete hajú és szakállú, olajszín-arcú úr?» A pinczér kérdésemre azt felelte: »Még a lépcsőn megy le egy úr, a ki azt kérdezte tőlem: nem érkezett-e egy rendkívül hosszú, barna hajú és szakállú, kissé piros arcú úr?» A következő pillanatban már karjaim között volt Sahr.

Ez volt talán a legsikerültebb rendez-vous. Sahr tíz nappal utánam indult el Tübingából és egyenesen Konstanzba tartott, hogy együtt barangoljunk be Svájcot.

Konstanzban természetesen a conciliumot és Huszt illető helyeket és dolgokat néztük meg; melyek azok? lásd a Baedeckert. Csúnya dolog a ketrecz, melybe Huszt zárták. A vesztőhelynek még nem volt semmi jelzője; a ház- vagy templomalakú szavazóláda gyanúsán vadonfriss színű volt.

Természetesen gyalog indultunk az alpesi útra, de nem a szokott úton. Mindjárt Konstanzon túl kezdődik a svájci határ, és megtörtént az a turpisság velem, hogy a republica vámőre megmotozta Renghemenemet; eddig az elő nem fordult, diák-Ränzchent megmotozni, hallatlan dolog volt, még az a müncheni vám-Cerberus sem tette, csak a passusomat követelte. Össze is szidtam diákosan. St.-Gallen felé indultunk — hiszen barangolni akartunk. Egy faluban megháltunk, neve úgy hangzott nekem: Lünvill. Muzsikaszó hangzott; a mint benyitottunk a korcsmába, már női karok fogtak körül és mi táncoltunk. Éppen lakodalma volt a korcsmárosné leányunokájának; én a nagymamával forogtam. Aludtunk is az öregek nászágyában. Fizetést nem fogadtak el, hiszen Isten-küldte vendégeik voltunk. Jó jel volt, a mely kiköszörülte és feledtette a vámörizetlenségét.

Appenzellben is voltunk, és a zürichi tavon, Hutten Ulrik sírja mellett elhaladva, végig Zürichbe hajóztunk. Zürich akkor még kis város volt; legnagyobb nevezetessége Thorwaldsen haldokló oroszlánja — jelen-tésénél fogva.

A zug-lowerzi úton Klösterli felé Rigire siettünk, fel a Staffelre, hiszen szeptember vége felé (talán 25-ike volt) járt az idő. Az óriási látvány elkábitott, úgy éreztem, hogy a lábam alatt elhaladó fellegekre kell szállanom, belefogni a világot. A többiekre nézve utalok a Baedecker-re, mert az akkori rigi-i élet nagyon különbözött a maitól.

A kis vendégteremben bőséges svájci vacsora után csak az angolok jegyezgettek, irogattak egy szögletbe vonulva, a többiek mulattak egy sziporkázó kedvű francia párral az élükön, mely francia-négyest rendezett és zongorázásom mellett lejtett. Folyt a tánc és tréfa szüntelen, minden bemutatás nélkül, csak a harsány ének és fáklyafény volt azt képes megszakítani: t. i. egy csoport daliás dél-német Landschoftler érkezett. Alighogy nagy későn paplan alá bújunk, felriasztottak: »Fel a Culmra, azaz a Rigi legmagasabb ponjára!», hol nagyon primitív és igen drága vendégfogadó van.

Megindultunk: férfi, nő paplanba burkolva, fejünkön a pofonvert párnával, még az angolok is; jaj lett volna annak, ki ezt a családias szokást megszegte volna. Messze keleten felcillámlott a csúcson izzó veresen egy pont, erre a nap felkelt és örömben ama pontocska csúcsról csúcsra szökdecselt; hogy mit világított meg? vide Baedecker. Lefelé egyenesen Küstnachnak rohantunk, neki a tópartnak. Nagyobb társaság, egy lapos fenekű nagy csónakot fogadtunk; a vierwaldstädti tavon gőzös nem járt. Vígan folyt a beszéd, énekelünk, declamáltunk: én George Sandról szavaltam egy verset, melyet Jénában, illemhelyen, névtelenül, felragasztva találtam s mely annyira megtetszett, hogy megtanultam. A társaság tapsolt, a kérdezősködére, hogy ki írta, azt feleltem: »Nem tudom, — aber das Werk lobt den Meister». Egy ifjúnak szemei szikráztak ekkor, egy öregebb úr pedig boldogan mosolygott s atyai büszkeséggel mondá: »Ennek a versnek szerzője fiam itt: Meiszner Alfréd, én pedig Csehország protomedicusa vagyok». Fiaának ezen valóban incognito ünneplése, az én szerény tudományom, szépirodalmi otthonosságom, aesthetikai ízlésem stb. annyira baráttommá tette az élénk orvos urat, hogy csak nehezen

nevezet
ne csak
gért bi
tanító
pályára
nítók is
Rég
mint m
játékra
hogy a
lázás n
bak vo
A t
az ifjús
nem sz
penésze
a satny
nemzet
koszort

A sáros

A sáros
közgyüle
retettel
választot
főesperes
ev. egyha
tüket, rag
ségi elnö
alesperes
másodfel
Ezután
könyvét,
Árpádot
János tő
tek el az
sel és tap
Géza tart
vözölte a
megszoko
megyei p
pád meg
s leikes
zajos hely
János főe
retettel fe
Mátyás a
üdvözölte
intézése
éttermébe
kedett ha
Árpád m
pelte ifj.

nyugodo
dásába,
velők Sic
visszapót
lem Luze
góthika
ők pedig
ki utóbb
nem vét
sége és
kiaknázó
hatnám
magyará
Base
mogorva
rosháza,
get emel
A va
dődött.
külön sz
azt kérd
landó, a
én vissza
sértetten
én, ön a
midőn k
telkedve
becsülets
A ny
retről vis
nyörűség
hogy talá
nyelvű if
nak, Sahr
megszola

és társadalmunk-
t, mert az élet-
ötéljes testalkat

olának intenzív
tanulás komoly
nkára alkalmas
tén csak inten-
ni.

egyetest s mond-

nak egyedül arra

testi petyhüdt-

gosodását meg-

ségeket alapo-

ehát, vagy ren-

t, vagy a lab-

ülönböző fajai,

első felében is

— fájdalom! —

ifjú nemzedék

friss vérrrel és

úságunk testi

ni a fokozott

yszersmind ér-

ég, mely vég-

ülterhelésnek»

sséggel a nagy

t foglalkoztak.

tantervben, a

nem vették

ügy vannak

iskolai gyer-

ben sincs hová

gőre, egy kis

hogyminden

szakít iskolája

almas játszó-

lagon fog ka-

égében, mun-

a maga áldo-

ksésséggel já-

ogy a tanuló-

t délután já-

gok szervezik

edve az ügy-

ci vacsora után

k egy szögletbe

porkázó kedvű

nevezett szervezetlen vagy vad játékban meg ne csappanjon. Ezért a szervezésbeli fáradsáért bizonynyal hálás lesz a tanuló-ifjúság a tanító és az iskolák iránt, s hálája az iskolai pályára való édes visszaemlékezésben s a tanítók iránti kegyeletben fog nyilvánulni.

Régen az iskola nem tanított olyan sokat, mint ma, de alkalmat adott az ifjúságnak a játékra s bizonynyal ez az egyik titka annak, hogy a régiebb nemzedékek — hiányos iskolázás mellett is — neveltebbek és életrevalóbbak voltak.

A néptanítók és tanárok ne feledjék, hogy az ifjúság testi ereje oly nemzeti tőke, melyet nem szabad az iskolai padokban hevertetni és penészedni hagyni, hanem a játszótereken kell a satnyulástól és penésztől megóvni, sőt a nemzetnek — mint letéteményesnek — megkoszorúva visszaadni.

A sárosi ág. h. ev. egyházmegye közgyűlése.

A sárosi ev. egyházmegye aug. 15-ikén rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen lelkes örömmel, igaz szeretettel igtatta hivatalába az újonnan, egyhangulag megválasztott esperességi felügyelőt *Bánó Árpádot* és a főesperest *Hajdú Jánost*. A közgyűlésen az összes sárosi ev. egyházak képviselve voltak, hogy kifejezzék szeretetüket, ragaszkodásukat a nagyrabecsült kiváló esperességi elnökség iránt. Az ünnepi közgyűlést *Liptai Lajos* alesperes magasrőptű szép imája után *Szabó Géza* másodfelügyelő nyitotta meg lelkes, szép szavakkal. Ezután felolvasták a szavazatbontó bizottság jegyzőkönyvét, a mely szerint az egyházak egyhangulag *Bánó Árpádot* választották meg esp. felügyelővé és *Hajdú Jánost* főesperessé. Erre egy küldöttséget menesztettek el az elnökséért. Megjelenésükkor lelkes eljenzéssel és tapsal fogadta őket a közgyűlés. Erre *Szabó Géza* tartalmas, gondolatokban gazdag beszéddel üdvözölte az új elnökséget, majd *Liptai Lajos* a nála megszokott szónoki művészettel tolmácsolta az egyházmegyei papság szeretetét, nagyrabecsülését. *Bánó Árpád* meghatva mondott köszönetet a szives ovációért s lelkes beszédben jelezte elveit, törekvéseit; beszédét zajos helyesléssel és tapsal fogadta a közgyűlés. *Hajdú János* főesperes apostoli hithűséggel, bensőséggel, szeretettel fejtette ki főesperesi programját. Dr. *Szlávik Mátyás* a Kollégium tanári-kara nevében hatásosan üdvözölte az elnökséget. Több kérvény és indítvány elintézése után a közgyűlés véget ért s a jelenlévők Gellért éttermében gyűltek össze közébdre, a mely emelkedett hangulatban folyt le. Az első felköszöntőt *Bánó Árpád* mondotta a királyra. Lelkes, szép toszttal ünnepelte ifj. *Draskóczy Lajos* a felügyelőt, *Szlávik Mátyás*

nyugodott bele annak az ajánlatának el nem fogadásába, hogy velök Olaszországba menjek s a telet velök Siciliában töltsem, az előlegezett költséget majd visszapótolom, mondá — idővel. Könnyezve vált el tőlem Luzernben honnan mi: én és *Sahr Strassburgba*, a góthika országába indultunk Baselnek, de már kocsin, ök pedig Szt.-Gotthardnak mentek. Ez az a Meisner, ki utóbb híres, később elhírhedett regényíró volt, pedig nem vétele, hanem impressabilis természete, gyengesége és gyöngédsége miatt, melyet egy Mephistopheles kiaknázott. Az atya és fiú közti rajongó szeretet, mondhatnám idegesség feltűnő volt, mi talán leginkább magyarázza *Alfréd* bukását.

Basel, a rebellis zsinati város, a Rajna melletti részén mogorva, romladozó falakkal volt még körül fogva. Városháza, kivált udvari freskói bolonddá tettek és süveget emeltem az ablakon kinéző úr előtt, pedig festve volt.

A vaspálya csak francia földön, St.-Louisban kezdődött. No, itt volt csak az igazi vámmotózás: a nőket külön szobában nők motozták meg! Midőn a douanier azt kérdezte tőlem, van-e valami tilos és megvámolandó, azt feleltem: nincs. Ő mégis motozni kezdett, én visszalöktem, mire nekem támadt, hogy én megsértettem, de én ezt visszauaisítottam, mondván: «Nem én, ön a sértő; jogában állott engem megmotozni, de midőn kérdezett, lemondott jogáról, azután pedig kételkedve szavaimban, motozni kezdett; eljárása tehát becsületsértő». Elpirult és békében hagyott.

A nyílt, fedetlen 3-ik vagy 4-ik osztályban szüretreől visszaérkező egész leánynevelő-intézet ült; gyönyörűség volt a fecsegő anygalkákat látni és hallgatni, hogy találgatják a furcsa kinézésű, ruházatú és pathetikus nyelvű ifjak kilétét. Bosszankodásomra, engem oroszoknak, *Sahr* araboknak tartották. De midőn *Sahr* francziául megszólalt, majd agyonzaklatták tudakozódásaikkal s

a főesperest, dr. *Wallentényi Samu* a köztisztviselőben és szeretetben álló *Bánó* családot: a nagyapát, a fiút és az unokát. *Hajdú János* az egyházi felügyelőket, *Tahy Emil* ifj. *Draskóczy Lajost* stb.

HIREK.

— **Új tankerületi főigazgató.** A király *Jurkovich* Emil, a beszercebányai kath. főgimnázium igazgatóját a beszercebányai tankerületbe — melyhez a szeptességi középiskolák is tartoznak — főigazgatónak nevezte ki.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Románszky* Paula nagysárosi községi kisdédóvónót az ugyanottani állami kisdédóvodához kisdédóvónóvé nevezte ki.

— **Áthelyezés a Ksod.-nál.** *Gahr* Béla forgalmi tisztet az abosi vasúti állomáshoz helyezték át.

— **Az eperjesi Kollégium igazgatósága** felkéri néhai *Herfurth* József kollégiumi tanár volt növendékeit, hogy vele címzeiket tudassák.

— **Egy negyvennyolcas-honvéd halála.** *Sándor* Károly nyug. kir. mérnök, Sárosvárm. volt főmérnöke, 1848/49-es honvéd-hadnagy aug. 13-ikán 90 éves korában meghalt. Temetése szerdán ment végbe.

— **Jegyzőválasztás.** Ferzsón aug. 7-ikén volt a jegyzőválasztás, a mely Passuth Ferencz tb. főszolgabíró elnöklése mellett folyt le. A választók egyhangulag *Szojka* Sándor volt turinai jegyzőt választották meg ferzsói körjegyzővé.

— **Gyász híre.** Városunk közönsége megdöbbenve vette a lesújtó hírt, hogy *Urbán* Gyuláné sz. *Kuzmik* Eugenia úrnő aug. 16-ikán rövid szenvedés után elhunyt. Hitvesi szeretettel és gyöngédséggel ápolta beteg férjét s íme az Úr a nemeslelkű hitvest, jószágos anyát hirtelen elragadta övének szerető karjaiból. A köztisztviselőben álló úrnő temetése nagy részvét mellett folyt le aug. 18-ikán. Ravatala felett ifj. *Draskóczy* Lajos ev. lelkész mondott meghat. szép gyászbeszédet. — A család az alábbi gyászjelentést adta ki:

„Behárfalvi *Urbán* Gyula — leánya *Ellinor*, valamint alóli és távolabbi rokonai nevében is — fájdalomtól megtört szívvel tudatja szeretett s önfeláldozó hitvese, illetve a legjobb anyja, anyós, testvér és sógornő: behárfalvi *Urbán* Gyuláné szül. *Kuzmik* Eugenia úrnőnek f. évi augusztus hó 16-ikán délután 5 órakor, életének 49-ik, legboldogabb házasságának 18-ik évében, rövid szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. A drága halott tetemei szombaton, f. évi aug. hó 18-ikán délután 4 órakor fogtak az ág. hitv. ev. egyház szertartása szerint a Lőcsei-úti 45. számú nyaralóból a helybeli sírkertbe örök nyugalomra kísértetni. Eperjes, 1906. évi augusztus hó 16-ikán. Nyugodjék békében! Csatáry Ágostné sz. *Urbán* Mária, *Urbán* Béla, *Mattyasovszky* Györgyné sz. *Urbán* Anna, mint mostohagyermekei Dr. *Csatáry* Ágost, *Urbán* Béláné sz. *Jeszenszky* Lenke, *Mattyasovszky* György, mint vők, illetve menyé. *Berzeviczy* Albertné sz. *Kuzmik* Zsófia, özv. *Lakner* Árpádné sz. *Kuzmik* Margit, dr.

most bizonyára *Sahr* lett előttük az orosz, én pedig a francziául hallgató barbár arabs. *Sahr* meglehetősen beszélt francziául, én nem, de a beszédből valamit értettem; örültek, kivált a legszebb korban levő madame. Meg vagyok győződve, hogy a geographiában, midőn Magyarországról és a magyarokról beszélt növendékeinek, a két nyalka legény volt a prototypus.

Éjjel robogtunk *Strassburg* felé; az út mentében majdnem szakadatlan sorban megszámlálhatatlan ablakkal fényeskedtek és füstölögtek a gyárak. *Strassburgban* a *Münstert* és *Guttenberg* hosszú, kettéosztott szakállú szobrát, a «Wahrzeichen»-t néztük meg. A *Münster* 200 láb magas terraszáról — a sörtől neki-bátorodva — felhágunk a torony négy sarkán felfutó csigalépcsőkön addig, a hol a torony sisakja kezdődik. Midőn lementemben a köveztetre pillantottam, az embernek olyanoknak tünnek fel, mint a sürgő-forgó hangyák.

A «Bär» című német korcsmába szálltunk, de csehül jártunk, annyira megkopasztott, megnyúzott, hogy fel-emelt két újjal szentül megfogadtuk, soha «medvéhez» címzett fogadóba nem szállunk. Talán onnan, a nyúzástól származott az oroszoknak az a mellékeve: medve. Itt a német nyelv még gyakran hangzott, de a szokás, modor általában francia volt.

Comicus volt egy cseh muzsikusbanda contrabandája (csempészete). A trombitákból, klarinétokból, de kivált a gordonkákból kivillázták az oda rejtett szent képeket a szemes vámőrök s a jámbor csehek drágán fizettek pietásukért.

Innentől fogva ismert nyelvű és jellemű földön utaztunk, s az Ulk-nak: tréfának, csínynek nem volt se hossza, se vége. Néhányat elmondok, elébb azonban a komoly dolgokat emlitem fel.

Heidelbergban a nagy jellemű és nagy historikus *Schlosser* szívélyesen, mondjuk: németesen fogadott.

Kuzmik Pál, mint testvérei. Dr. *Berzeviczy* Albert, *Kuzmik* Pálné sz. *Szarvassy* Margit, *Schmidt* Gyuláné sz. *Urbán* Gizella, özv. *Urbán* Gézáné sz. *Piller* Anna, *Urbán* Miklós, mint sógorok, illetve sógornők.

— **A beírások a kir. kath. főgimnáziumban** az 1906—7. iskolaévre f. évi szeptember 1., 3., 4-ikén d. e. 8—12 óráig az intézeti tornacsarnokban történik. Előzőleg folynak aug. 31-ikén d. e. 8 órától a javító-, pótló-, felvételi- és magánvizsgálatok. A nyilvános tanulók felvételi díja 13 kor., tandíj 60 kor. Tandíjmentességért a főgimn. igazgatóságához szept. 10-ikéig lehet folyamodni. A *Veni Sancte* szept. 5-ikén 7¹/₂ órakor lesz; szept. 6-ikán délelőtt 7¹/₂ órakor megkezdődnek az előadások.

— **Nagy idők tanúja.** *Komoróczy* Mihály kassai 1848—49-es honvéd aug. 12-ikén 77 éves korában elhunyt. Temetése aug. 14-ikén ment végbe. A kassai 48-as honvéd egyesület testületileg vett részt az elhunyt bajtárs temetésén.

— **Meghívó** *Kéler* Béla bártfai születésű kiváló zeneköltő szülőháza megörökítő emléktáblának *Bártfán* (Fötér) 1906. augusztus 19-ikén d. e. 1/4 11 órakor, a szatmári honvédszenekar szives közreműködésével tartandó leplezési ünnepélyére, valamint ugyanazon a napon *Bártfafürdőben* d. u. 5 órakor a szatmári honvédszenekar által, kizárólag *Kéler* Béla műveiből összeállított sétatangversenyre. A *Bártfa* városban tartandó tábla-leplezési ünnepély műsora a következő: 1. *Rákóczi* nyitány, *Kéler* Bélától; előadja a szatmári honvédszenekar, *Kövér* Dezső karnagy vezénylete mellett. 2. *Szavalt*; előadja *Pákh* Mihály. 3. *Emlékezés* *Kéler* Bélára; tartja *Jaschik* Álmos, a *ZENELAP* munkatársa. 4. *Magyar* *Ábránd*, *Bach*tól; előadja a szatmári honvédszenekar. 5. *Beszéd*; a *Kéler* emléktábla-bizottság nevében tartja dr. *Vas* Antal, főgimnáziumi igazgató. 6. *Takarodó*, *Kéler* Bélától; előadja a szatmári honvédszenekar. A *Bártfafürdőben* tartandó hangverseny műsora a szokott módon a fürdőben lesz kifüggesztve. A leplezési ünnepély kedvezőtlen idő esetén is megtartatik. A város képviselőtestülete nevében: a *Kéler* emléktábla bizottság.

— **Az E. T. V. E. és a kassai tornaverseny.** Megemlégettük annak idején, hogy az E. T. V. E. résztvesz a Kassán aug. 20-ikán tartandó országos tornaversenyben. Az E. T. V. E. nevezései — mint értesülünk — a következők: A diszkosz-bajnokságért *Antal* Pál, *Dojcsák* Árpád és *Krizs* István; a 400 méteres síkfutás bajnokságáért *Bruger* Géza küzd. Az E. T. V. E. távolugró hatos csapatjának tagjai: *Kovács* Viktor, *Vény* István, *Gamauf* János, *Bruger* Géza, *Antal* Pál és *Wunsch* Kálmán. Stafétafutásban résztvesz: *Richnavszky* Oszkár, *Gamauf* Samu, *Antal* Pál és *Bruger* Géza. Súlydobásban versenyez: *Antal* Pál, *Dojcsák* Árpád és *Krizs* István. A magas-ugrásban résztvesz *Kovács* Viktor és *Gamauf* János. A 220-yardos handicap-versenyben *Gamauf* János, *Gyuk* Miklós és *Bruger* Géza versenyez. Végül a gerelydobásban *Bruger* Géza és *Krizs* István küzd az első-ségért. Az E. T. V. E. csapatja *Pethe* Ferencz művezető

A bevezető, talán egyedüli cselédje, öreg gazdasszonya volt. Mint tudós: Altmeister, mint társadalmi lény: Altgesell volt. Sokáig és sokféléről beszélgettünk, most specialisan csak *Alleghier* *Dantera* emlékszem és arra, hogy nagyon megdicsérte N. N. művét és *Miksa* bajor koronaherceg valódi szabadságszeretétét a vallás, tudomány és alkotmány terén. Feltűnt, hogy az öregúr mindig csak profiljét mutatta, azaz, hogy szép, szabályos vonású volt, de hogy voltaképpen miért, azt csak később tudtam meg: félszemű volt. No lám, ha olyan nagy tudós is, hiú!

A második látogatásnak *Bonnban* kellett volna megtörténnie, *Gervinus*nál, kihez pláne ajánlólevelem volt a *tübingeni* egyetem rectorától, *Reusstól*, *Gervinus* leendő vejétől. Valami családbeli átvette a levelét és: «Nincsen itthon a professor úr» szavakkal bezárta az ajtót, noha én a kinyitott ajtón láttam megelőzőleg. Nevetve elhagytam lakását. Talán idegenszerű külsőm megretgettette a jámborokat, hiszen ő nem volt *Kotzebue* és én nem voltam *Sand*. Nem is tettem többé látogatást, csak újra *Jenában*, a hol egy hétig marasztaltak a diákok és professorok. Ekkor mondta nekem *Hase* azt, a mit *Münchennél* *Cornelius* festőről elmondtam.

De sokkal fontosabbak és tanulságosabbak voltak földirai, emberi archaeologiai, művészeti tapasztalásaim, elkezdve a paradicsomi *Heidelbergtől*, folytatva *Mainzban* a *Rheingauban*, *Bopard* vidékén, *Bonnban* és kivált *Kölnben*. Az egész város egy nagy architektonikus múzeum. A képtárakat már ritkán látogattam, már finnyássá lettem, de igen: templomokat és várakat.

A *Rajnán* gőzösnön jártam; de már akkor voltak hónapra szóló menetjegyek, tehát a hol tetszett, kiszálltam. A *heidelbergi* renaissance-vár és goth stylben újjraépült *Rheinstein non plus ultra* volt. A templomok közt legtanulságosabb a *mainzi*, mert azon egyezer

titkár vezetése alatt augusztus 20-ikán a déli vonattal utazik Kassára. Sport-körökben nagy érdeklődéssel néznek a kassai tornaverseny elé.

— **A F. M. K. E. közgyűlése.** A F. M. K. E. XXIV. évi rendes közgyűlését Szentiványi-Csorbatón augusztus 27. és 28-ikán tartja meg. Ezt megelőzőleg Liptóvármegye törvényhatósága — a Magyar Tudományos Akadémia, a magyar irodalmi társaságok, a szomszédos társaságok, a szomszédos törvényhatóságok és a meghívott társadalmi egyesületek küldöttségeinek részvételével — aug. 27-ikén délelőtt, Hibbe liptóvármegyei község róm. kath. templomában örök nyugalomra helyezi br. Balassa Bálint, az első magyar lírikus megtalált hamvait. Augusztus hó 28-ikán este táncmulatság, másnap kirándulás Scsavnyicza-fürdőbe.

— **Az eperjesi Vöröskereszt-fiókegylet** tisztikarát a következőleg alakította meg: Elnök semsei *Semsey* Adolfné, jegyző Gömör János, pénztáros Kósch Árpád, orvos dr. Ferbstein Márk. A fiókegylet 15 alapító, 11 hűszkornós, 47 rendes-taggal és 3637 kor 63 fill. vagyonnal rendelkezett. A választmány jelentése szerint az egyesületi élet a múlt évben különböző okok folytán nagyobb lendületet nem vett; remény mutatkozik azonban arra, hogy a fiókegylet munkássága a folyó évtől kezdődőleg az egészséges fejlődés útjára lép.

— **Jegyzők közgyűlése.** Aug. 9-ike a jegyzők napja volt. A Sárosvármegyei Községi- és Körjegyzők Egylete délelőtt 10 órakor tartotta évi közgyűlését a vármegyeháza kistermében. A közgyűlés legérdekesebb pontját *Mathé* Ede galbatói körjegyző ügye képezte. *Mathé* egyike volt azoknak a kárhözottatott keveseknek, a kik a törvénytelen kormány kirendelte meggyőzők önbeiktatásánál segédkeztek. Ezen magatartása miatt *Mathé* az egylet kizárta kebeléből. A kizárás ellen *Mathé* a közgyűléshez felebezett. A közgyűlés azonban a kizárást egyhangú határozattal jóváhagyta. Ezek után a közgyűlés az adókövető-bizottságnál működő kincstári előadónak a körjegyzővel szemben tanúsított tapintatlan viselkedése ellen foglalt állást. Egyéb egyleti ügyek elintézése után a közgyűlés véget ért. Délben Gellért éttermében társasébd volt, a melyen a jegyzők körében hagyományos jóhangulat uralkodott.

— **Gazdasági akadémia Kassán.** Mint örömmel értesülünk, az 1906. évi költségvetésben foglalt felhatalmazás értelmében a kassai gazdasági tanintézet az 1906—7. tanévtől kezdve akadémivá lesz, a hová a felvétel csak érettségi bizonyítvány alapján történik. A tandíj egy évre 80 korona. Kassa városa ezzel nagy lépéssel haladt előre a tanügy terén.

— **Fényképező amatőrök figyelmébe!** Sötét-kamarát — nem-vásárlóknak is — a legnagyobb készséggel enged át *Cattarino* Sándor fényképezési cikkek és gépek raktára, Eperjes.

— **Új bérkocsi-díjtáblázatok.** A városi rendőrkapitány az eddig használatban volt bérkocsi-díjtáblázatok — melyek alakjuknál fogva nem voltak megfelelőek — újjakkal cseréltette ki. Az új táblák négyzet-

évnék az építészetét: a románt, a barokkot és a ... tanulmányozhatni és legeragadóbbak a kölni templomok, nem maga az úgynevezett dom, ez akkor még félmű volt és újjáépítése alighogy megkezdődött, csak a chorusa ragyogott bevégzett teljes pompájában, 150 lábnyi magas fenségében. A legtöbb templomban, így a kölniben is, a gyönyörű körívezetű bonniban visszatetszők a fehérre meszelt falak.

De térjünk át a megígért vig részletekre, hiszen leginkább magamnak írom azokat, édes-kedves megemlékezésül. Az első felvonás Carlsruheban játszódott le.

Sötét este volt, végre kibetűztünk egy vendéglőt: «Zum heiligen Geist». No, már ide beszélünk. Nevetve léptünk be és nevetéssel fogadtak, olyan Gesangvereinféle, fővárosi nyárspolgárok mulattak ott, kiknél az ivás a főczél. El sem eresztettek, míg velök nem kocztottunk. A mellékszobába szállásoltak. Rettenetes volt a láрма, az ágyból kiugorva, ruhát, csizmát kapva magunkra, mint féladamiták, hoch-ok közt vonultunk diadalmenetben az ének- és bortermen át a felső emeletre. Reggel olyasmi történt velünk, a mi a «Heiliger Geist»-ba nem való, azért elhallgatom, csak azt jegyzem meg, hogy Józsefek maradtunk.

A második felvonás a heidelbergi «Zum Franz von Seckingen» nevű korcsmában folyt le. Ugyanabban a solid, csinos állapotban van, mint mikor a híres lovag benne megfordult. Ez már igazi német állhatatosság. A strassburgi erszény-katasztrófa takarékosá tett, azért *Sahr* érintetlenül hagyta a felhözött bort. «Már vigye a patvar — mondám — ha itt van, megiszom» és megittam. Másnap *Sahr* számlája olyan volt, mint az enyém, megújult a porosz gouvernante esete, de *Sahr* nem jött dühbe, sem zavarba, hanem: «Ha megfizetem, ide a palaczkot» kiáltott fel és ivott. Reggel volt, a palaczk nagy volt, magyar módon kor-

alakúak s bőr-tokba téve helyezendők el a kocskiban. Az új tábla szembeötölő helyen van felfüggesztve, könnyen olvasható s nem rongálódhatik oly hamar, mint a régebbi.

— **Sikerült amatőr-felvételek** előállításához jó minőségű fényképezési szerek szükségeltettek. Gyári áron kaphatók *Cattarino*nál Eperjesen.

— **Az eperjesi ügyvédi kamara** ezennel közhírré teszi, hogy dr. *Lövy* Ferencz ügyvédet Alsókubin székhelyllyel a kamara ügyvéd-névjegyzékébe felvette.

— **Amateur-fényképezésnek!** Általánosan elismert kitűnő szalon- és úti-fényképezési készülékek, felülmúlhatatlan minőségű pillanat-kéziapparátusok, valamint mindenféle fényképezési cikkek *Moll A. cég*-nél (Bécs, Tuchlauben 9., cs. és kir. udvari szállítónál) kaphatók. Ezen üzletág alapított 1854-ben Kivánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

— **Singléri kirándulás.** Egy igazán felséges vidéket e vármegyének ösmertette meg a Magyar Kárpát-egyesület Eperjesi Osztálya Eperjes város közönségével akkor, a midőn aug. 12-ikén, azaz vasárnap, egy egésznapos társas-kirándulást rendezett s elvezette azt a Singlér és Szinyelipócz községek mellett elhúzó hegyláncolatokra. Hogy mily gyönyörű vadregényes helyeket járt meg e hűsz tagból álló női- és férfi-társaság, azt leírni úgyszólván teljes lehetetlenség, s csak arra szorítkozhatunk, hogy egyszerűen ösmertetjük azon helyeket, a hol e lelkes társaság járt, a mely a folyton váltakozó természeti szépségektől elragadtatva, nem győzte eléggé megköszönni a társaság vezetőjének, *Holénia* Bélának a szivességét, hogy nem sajnálva fáradságot, őket ide kalauzolta. A lelkes társaság — mely reggeli 8 órakor indult el a városból 6 kocsin — 10 1/2 órakor érkezett Singlér községbe, a hol, a Sultán-forrás megtekintése után, elsétált a singléri, helyesebben a Kopito-völgybe, a hol annak egyik helyén letelepedve, erőt gyűjtött egy jó villásreggelitől a völgy mellett levő erdős hegyláncolat megmászásához. 11 1/2 óra lehetett az idő, midőn a társaság úgy női-, mint férfi tagjai elindultak, hogy feljussanak a 882 m. magas hegygerinczre, a melynek egyik kiugró részén áll a sziklakapu, az u. n. «Vratnicza», a hol a társaság megpihent s az egyemeletes magasságú sziklakapún át gyönyörködött az alatta elterülő szinyelipóczy völgyben elfekvő helységben, nemkülönben a szinyelipóczy várból fennmaradt romokban. Pár percznyi pihenés után a társaság férfitagjai felmászta a «Komin»-hoz, mely sziklaodúrról azt mondják az itteni községekben élő emberek, hogy a 49-es évek utáni időkben itt tartottak a bujdosó magyar főurak gyűléseket. Nohát szebb s biztosabb helyet igazán nem találhattak volna egész Sárosvármegyében! Rövid megtekintés után még feljebb törekedett e kis társaság, hogy elérje a tulajdonképeni hegygerinczet, a mely kb. 950 m. magas s nem szélesebb, mint egy igazi nyereg egy szikla alakulata pedig egy kényelmes zöllyét képez, a melyet vezetőnk foglalt el s felhívta figyelmünket az alattunk elfekvő szédítő mélységre. nemkülönben az onnan látható gyönyörű kilátásra, a

mely élénk tárta az összes sóvári hegységek mellett elterülő helységeket. Innen lejutva a Vratniczánál ránk várakozó hölgyekhez, a szinyelipóczy völgybe ereszkedtünk le, a mely gyönyörűbbnél gyönyörűbb vadregényes helyeket tárt elénk, nemkülönben a «Kamena baba»-t, a mely egy magas sziklacsoportozaton álló alakot, azaz asszonyt ábrázol, kezében egy kis gyermeket tartva, a melyről azt mondja a monda, hogy a szegylene elől menekülni akarván, le akart ugrani a szédítő mélységbe, de megijedve az irtózatos mélységtől, kővé vált, intő példa gyanánt szolgálva az erkölcsökben nem nagyon szilárd szinyelipóczy nőknek. Tovább haladva, elértük az út igazán túristikai részét, a mely nem válogat a nemben, de megköveteli, hogy egy erős próbának vesse alá a fiatal túristákat, a hol ugyanis az egyik szikláról a másik, alatta levőre csakis egy fenyőfán lekúszva lehet a kb. 5 m. mélységbe lejutni. Szerencsésen lejutva, az egész társaság visszaindult a Kopito-völgybe, folyton tárgyalva szebbnél szebb kilátásokat, de már alig várva, hogy elérjük a kiindulási pontunkat, a hol bennünket 3 órai gyaloglás után *Thór* Gyuláné úrasszony lehető legjobb főztje várt. hogy visszaadja elvesztett erőnket a kirándulás további útjára. Ebéd után — a mely a lehető legjobb hangulatban telt el, sőt igazi magyar szokás szerint a kedves kötelességet teljesítő elmaradhatatlan tósztok is elhangzottak, éltetve a társaság háziasszonyi tisztét oly igazi önfeláldozással viselő *Thór* Gyuláné úrasszonyt, nemkülönben a távol Komáromból szintén résztvevő hölgyeket — a társaság a Salvátor-forrást, nemkülönben a mellette levő kéntartalmú, állandóan bugyogó «Tükörtavat» tekintette meg, a melynek 11° vizében, mely mindamellett sohasem fagy meg, a társaság két tagja meg is fürdött. E parkszerű helyet is elhagyva, a társaság kocsikra ült s 3/4 órára érkezett a városba, elmondva az itthon maradtaknak, hogy nem szükség pénzünket külföldre vinnünk, ha szép vidéket látni akarunk, de maradjunk hazánkban s találunk elég helyet, a hol testet-lelket fölfrissítve, újult erővel láthatunk hozzá életünk céljának eléréséhez, — igaz, hogy akkor nem dicsekedhetünk azzal, hogy bejártuk a külföldi sétányokat az állítólagos 2000 m. magas hegységek helyett, megmutatván szép fürdőruháinkat; de hisz' nem olyan nagy bűn az, mint ha hazánk még szebb helyeit sem ösmérjük kevesebb kiadással, de több haszonnal. Figyelmébe ajánljuk azért e gyönyörű helyet a nagyközönség figyelmébe, a melyről másnap talán fáradtan, de egész életén át a legszebb emlékekkel eltelve fog visszaemlékezni a singlér — szinyelipóczy kirándulásra.

— **A párisi tuberculose elleni kongresszus** új reményt adott a világnak. A tuberculose elleni szer, úgy látszik, megvan. De már néhány napra be kellett látni, hogy a remény hiú s tarthatatlan, mert ezen iszonyú betegség ellen nem sikerült még egy specifikumot feltalálni. A tuberculose elleni szerek között a leghatásosabbak egyike a «*Sirolin Roche*», egy creosot-preparatum, mely azonban a többi ilyenemű szerek

tyonként iddoggaltunk. «Uraim, hiszen a vaspályával akarnak tovább menni, csak néhány percz és a vonat elindul», kiált be a jólelkű pinczér. Nekiiramodtunk, én még visszatértem otffelejett pápaszememért. «Késő, uram, már elűtötte az órát», mondá egy ember. Visszafordultunk. «Csak lassan előre, uram», szólott egy másik jó ember, «a vonaton baj történt, egy óra alatt sem javíthatják meg». «Látod, Sahr», mondám, «hogy theologusok vagyunk, az Isten nem hagyja el övéit».

A harmadik felvonás színhelye Rüdeseim volt, olcsóbb helyettese a Johannisbergnek. Úgy akarta a sors, hogy mindig arra az egy hajóra szálljunk fel, tehát a kapitány jóbarátunk lett. Tőle, mint ilyenfél kértünk tanácsot arra nézve, hol van itt a Rheingauban a legjobb bor? «In Rüdeseim beim Bären» volt a felelet. Elképedtünk; de az ember nem hiába theologus. Én *Sahr*, ő pedig engemet oldott fel a tett fogadás alól. Isten nem hagyja el övéit és megadta papjainak a kőtés és oldás hatalmát, a két kulcsot. Az egyikkel kinyitottuk fogadalmunk lakatját, a másikkal benyitottunk a «Bär»-be, ilyenformán köszöntve be: «Magyarok vagyunk és, a mint látja, kőbor diákok (fahrende Schüler), N. N. kapitány ajánlatára önt választottuk pohárnokunknak», felébredt benne a német büszkeség és 1834-iki orleansereket (az ottani legnevesebb szőlőfaj, Nagy Károly hozta Orleansból) állított a csata-terre ellenünk. Kegyetlenül ontottuk zöld, aranyos véreket, az ellenség vére jó (szaglik), zamatoz. Nem tudom, hogy jutottam az ágyba, de reggel fejfájás nélkül, jó kedvvel keltem fel, keltünk fel, «kein Katzenjammer», legjobb próbája a jó bornak. Ismétlem: Éljen Nagy Károlynak orleansi rüdesheimere! Még álltak a holt palaczkok több sorban az asztalon. «Mivel tartozunk, lieber Herr Wirth?» kérdeztük. A szám kissé megfájlaltatta szubunket: 19 palaczk à 1 frt 30 kr.

rheinisch, testvérek közt is többet ért «28 frt 30 kr.-nak a fele 14 frt 15 kr., ezt én fizetem», mondá komolyan a fogadós, «együtt ittunk és a német több bort iszik, mint a magyar, ez az én német hazafias büszkeségem». Hiába protestáltunk, azaz bevallom, nem is nagyon protestáltunk, igaza volt neki, de a búcsupalaczkot számlánkra vettük.

A hajókapitánytól utóbb megtudtuk, hogy voltaképen nem is korcsma, hova utasított, hanem egy rüdesheimi bortermelőhöz; «zum Bären» czíme régi hagyomány. A tréfát német hazafiságával indokolta a vendéglős, hogy a német bor szegyet ne valljon a világ első bornemzete, a magyar előtt. Comaediát játszóttal velünk, német Wirth, de mind tartalmára, mind formájára nézve sikerült comaediát, mint kell, vígan végződött, ha nem is házassággal, csak elválással, «ergo plaudite».

Volt még egy negyedik és ötödik felvonás is, azonban erről már hallgatok. A felvonások közt jártuk a szép vidéket: Loreley-t, Lindenwerth-et, Rolandsee-t és Drachenfels-et. Szüret volt ott, de oly csendes, hogy észre sem vettük.

Bonnál visszafordultunk, Mainzánál kiszálltunk, Frankfurtban megálltunk, hol *Danecker* Ariadnéja és a közös sírkert megigézett. Fuldában eszembe jutott *Bonifacius* egyik feje, Eisenachban a *Currentschüler*, *Luther* Márton, Wartburgban a *Junker Jörg*, a tintatartó és az ördög feje. Másutt is megálltunk: Erfurtban, Wittenbergában, mindenütt felkeresve a nagy reformátorra vonatkozó emlékeket: lakást, tantermét, ereklyéit és csúnya wittenbergi szobrát.

Ez volt első öntudatos, öncélú utazásom; hogy sikerült, bizonyítja ezen valóságos vacationalis másfél-hónapi barangolás, azért is nyúlt hosszúra leírása.

(Folyt. köv.)

kellemetlenség kellemes ízű vétetik. «Sirolné előmozdítja a és hat a lát. szenvedőknek «Sirolin-Roch

— Tót p pökhöz. A Ma (ezelőtt *KATO* melynek *Biele* pánszláv pléb *Párvy* Sándor szépesi püspök, hogy *Párvy* charitate (hit) hogy igyekez meggyéjét. Az püspök *Hlink* tésével a sze liteni; hogy r által szentesít vése nem fog szeretik a ma követeli, hogy zött *Hlinka* ben a rózshe térnek át.

Kath. kelle olcsó előny

Kors

Pénz érték köny Mind kötv

Pénz érték köny Mind kötv

Pénz érték köny Mind kötv

Pénz érték köny Mind kötv

kellemetlenségeit nem tartalmazza, mert nem mérges, kellemes ízű és nagyobb részben tényleg a testbe felvétetik. «Sirolin-Roche» gyorsan hat a köhögés ellen, előmozdítja az étvágyat, megszünteti az éjjeli izzadást és hat a láz ellen, úgy, hogy tüdőbaj- és sorvadásban szenvedőknek annak használata feltétlenül ajánlatos. «Sirolin-Roche» minden gyógyszerárban kapható.

Tót pánszláv papok üzenete a szepesi püspökhöz. A Magyar Szakolcán megjelenő LUDOVÉ NOVINY (ezelőtt KATOLICKE NOVINY) című pánszláv tót lap — melynek Bielek Antal a szerkesztője — a hirhedi Hlinka pánszláv plébános dolgában nyílt levélben fordult dr. Párvy Sándor szepesi püspökhöz. Ezt a nyílt levelet a szepesi püspökség több papja írta alá. A levél elmondja, hogy Párvy püspök ezt a jeligét választotta: «Fide et charitate (hittel és szeretettel)». Inti tehát a püspököt, hogy igyekezzék föntartani a hitet és szeretni egyházmegyéjét. Azt mondja továbbá, hogy hiába akarja a püspök Hlinka András rózsashegyi plébános felfüggesztésével a szepesi egyházmegye papságát megfélemlíteni; hogy ne merjék a népek magyarítani a király által szentesített nemzetiségi törvényt, — ez a törekvése nem fog sikerülni. A cikk azután azt hangoztatja, hogy azért ne gondolja senki, hogy a tót papok nem szeretik a magyar hazát. Végül pedig emelt hangon követeli, hogy Párvy püspök adja vissza a bebörtönözött Hlinka Andrásnak a rózsashegyi plébániát, különben a rózsashegyi katolikusok mindnyájan más vallásra térnek át.

A házasságon gondolkodásnál mulik a család ádve, boldogság!

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

Kathreiner előállítási módszere révén kellemes ízű, az egészséget előmozdító és olcsó, ez által a legmegbecsülhetlenebb előnyöket nyújtja minden háztartásnak!

Minden vásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a Kathreiner nevet és csak eredeti csomagokat kérjünk Kneipp-páter védjeggyel.

Vasúti menetrend.

Ervényes 1906. évi május hó 1-től.

Orló—Eperjes—Budapest:

Orló . . . ind.	—	Caak híř és pnt.	9 05	1 35	—	7 45
Héthárs . . .	—	5 50	9 40	2 25	—	8 36
Kisszeben . . .	—	6 13	10 10	2 45	—	9 00
Eperjes megálló . . .	—	6 45	10 38	3 15	—	9 31
Eperjes ér.	—	6 49	10 42	3 20	—	9 36

Eperjes ind.	5 05	7 25	10 50	3 35	7 10	10 00
Abos . . . ér.	5 39	8 01	11 15	3 59	7 46	10 27
Kassa . . . ér.	6 14	8 33	11 40	4 40	8 47	11 15
Budapest . . . ér.	1 30	1 30	8 50	10 10	6 35	8 15

Budapest—Eperjes—Orló:

Budapest . . . ind.	7 40	8 10	2 15	8 45	9 40	—
Kassa . . . ind.	12 43	4 05	7 35	5 24	7 45	10 40
Abos . . . ér.	1 08	4 34	7 53	5 47	8 09	11 10
Eperjes ér.	1 31	5 10	8 55	6 28	8 55	11 45

Eperjes ind.	1 38	5 20	9 45	6 50	—	—
Eperjes megálló . . .	1 43	5 25	9 51	6 55	—	—
Kisszeben . . . ér.	2 08	5 58	10 34	7 21	—	—
Héthárs . . .	2 24	6 21	10 48	7 46	—	—
Orló . . .	3 05	7 05	—	8 35	—	—

Eperjes—Bártfa:

Eperjes ind.	7 08	3 25	5 30	—	—	—
Bártfa . . . ér.	9 00	5 00	7 20	—	—	—

Bártfa—Eperjes:

Bártfa . . . ind.	5 05	11 35	8 00	—	—	—
Eperjes ér.	6 40	1 27	9 41	—	—	—

Szepesség felé indul a vonat:

Eperjes megálló ind.	—	6 45	—	3 15	—	9 31
EPERJES . . . ér.	—	6 49	—	3 20	—	9 36

EPERJES . . . ind.	5 05	7 25	12 20	12 20	3 35	7 10	10 00
Abos . . . ér.	5 39	8 01	12 45	12 45	3 59	7 46	10 27
Abos . . . ind.	6 11	8 18	12 54	1 14	4 10	7 54	10 31
Margitfal. ér.	6 47	9 00	1 25	2 02	4 58	8 25	11 22
Gönczványa . . .	7 15	11 20	3 50	3 50	5 45	8 55	—
Sármány . . .	9 30	—	6 15	6 15	8 25	—	—
Szepesolási . . .	7 23	9 35	1 46	2 42	5 36	—	12 06
Váralja . . .	8 05	10 50	3 25	3 25	7 35	—	—
Igló . . .	7 54	10 10	2 10	3 17	6 11	9 10	12 45
Lóca . . .	8 40	10 55	4 05	4 05	7 15	—	—
Poprád . . .	8 40	11 10	2 49	4 15	7 10	9 45	1 50

Szepesség felől érkezik a vonat:

Poprád . . . ind.	2 55	6 28	8 41	1 00	2 50	5 35	8 40
Abos . . . ér.	5 43	8 15	11 30	4 02	4 37	8 19	11 06
Abos . . . ind.	5 47	8 21	11 37	4 42	4 42	8 25	11 14
EPERJES ér.	6 28	8 55	12 05	5 10	5 10	8 55	11 45
„ megálló . . .	6 55	—	5 25	5 25	—	—	—

Felelős szerkesztő: Dr. Raffay Ferencz. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

Menyasszonyi selyem 85 kr.-tól 11 ftt 35 kr.-ig méterenként minden színben — Franko és már megvámolva házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával. **Henneberg selyemgyáros, Zürich.**

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes-hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosvízfürdők. Ivó- és belégzési kúra. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

NYILTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, a cukros húgyárnál, az emésztési és lélegzési szervek hurutainál

Lithion-forrás

SALVATOR

Külön alkalommal használati. E forrás kiváló tulajdonságai

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Allandó összetételű.

Első rangu gyógyvíz és diatetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozaga, máj- és vese izgatási tünetnyekben vagy húgsavas vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok s egyéb forráseírások ingyen, bérmentve állnak rendelkezésre.

Kapható ásványvízkereskedésekben vagy a Salvator-forrás igazgatóságánál Eperjesen

Alapított 1869.

KÓSCH ÁRPÁD

Köszörően s díszesen felszerelt * * * Legválasztékosabban berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA || PAPIRRAKTÁRA

EPERJESÉN.

Arjegyzékek, számlák, czégekártyák, körlevelek, üzleti jelentések, intézkedések, czímkek, vonalozott üzleti könyvek; levelezőlapok, csomagoló- s levélpapírok és borítékok czégnomással. . . .

Pénzintézeteknek: Alapszabályok, értékpapírok, mérlegzámlák, üzleti könyvek (színes vonalzással is). Ügyvédek részére: Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények s szerződések, óvasok, ügyvédi könyvek stb.

Bármely hirdapra előfizetések közvetítése.

Díszművek, könyvek, hetilapok, folyóiratok elegáns és pontos előállítás, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak nyomtatványainak szép és csinos kiállítása. Különlegesség könyvnyomdai színnyomásban!

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és más hivatalos nyomtatványok raktára. Oklevelek, isk. értesítők, bizonyítványok s kimutatások nyomtatása. Névjegyek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva.

Eljegyzési és esketési kártyák, meghívók ízléses kivitelben, falragaszok, műsorok, étlapok, táncrendek, színlapok s egyesületek részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítás. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik.

Motorhajtóerő-berendezés. Tömöntöde.

Költségvetések — készítenő nyomtatványokról — postafordultával.

630-1906. v. h. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezzel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. járásbírósnak 1906. évi Sp. I., 441/3. sz. végzése folytán dr. Kakusz Béla ügyvéd által képviselt Keczer Mihály felperes részére *Germuska Károly* alperes ellen 200 kor. tökéletesítés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 808 kor. 68 fillérre becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbírósnak 1906. évi V. I., 294/2. sz. végzésével az árverés elrendelvényén, annak a korábbi vagy felülfoglalatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Eperjesen (Laktanya-utca 9. sz. házban) leendő megtartása határidejéül **1906. augusztus 22-ik napjának délutáni 2 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt fűszerárúk s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívattuk mindazokat, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1906. augusztus 5.

Spányi Kálmán,
kir. bír. végrehajtó.

Vásártér **háza**
12. számú
szabad kézből eladó.

Bővebbet

Schwarz Józsefné
Fő-utca 11.**Árverési hirdetmény.**

Alulírott dr. Rosenberg Teofil, mint vb. Bergmann Henrik csődtömeggondnoka, ezzel közhírré teszi, hogy a csődtömeghez tartozó arany-, ezüst-, china- és egyéb árúk — a bolti berendezés kivételével — az eperjesi kir. törvényszéknek, mint csődbíróságnak 4903-1906. csődszámú végzése alapján, nyilvános bírói árverésen 1906. évi augusztus 21-ikén d. e. 9 órakor és a szükséghez képest a következő napokon Eperjesen, Fő-utca 40. számú (Kösch-féle) ház utcai üzleti helyiségében a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is el fognak adatni.

Eperjes, 1906. évi augusztus hó 17-ikén.

Dr. Rosenberg Teofil,
csődtömeggondnok.

Egy igen jó

vizsla

50 frtért eladó.

Soltész Sándor,
Lipnik-pusztá. — p. Kapi.

1868 óta forgalomban.

**Berger-féle
gyógy-kátrány-szappan,**erősen tekintélyes általánosan, Európa legfőbb államában főleg
-ikkal alkalmazták

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen súlyos pikkely-sömör, előlét kútegek, nyugdír ten orvosság, ótvár, fagyár, lábiználás, fül- és szakkalkorpa ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a **ts-hátrány-nak 40%-át** és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-szappanoktól lényegesen különbözik. **Időit bőrbetegségekkel** -ikkal alkalmazták a kátrány-szappan -evet a

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mint legjobb kátrány-szappan az arc- és tenisztálmánssal elválóttára, a gyermeknek valamennyi lejtétege ellen hatékonyan használható, mosdó és fürdő-szappan mindennapi használatra szolgál. 6151

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

80% glicerín-tartalommal és finom illattal.

Mint kiváló bőrkütegek szer kútegek eredményes használatát

továbbá a:

Berger-féle borax-szappan.

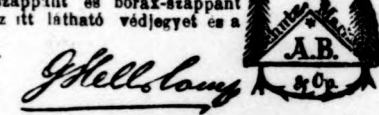
kútegek, napáttós, szepio, mitesszer és egyéb bőrkütegek ellen.

Ara minden fajnak 70fillér használati utasítással együtt. A vásárlásnál határozzon meg.

Berger-féle kátrány-szappant és borax-szappant

kérjen és nézze meg az itt látható védjegyet és a G. Heil & Comp.

cégezését minden címre.

Külföldi díszlevelei:

Becsen 1868-ban és

aranyéremmel a párisi világkiállításán 1900.

Minden egyéb gyógy- és egészségügyi szappan, mely Berger-féle

gyártmány, a minden szappanhoz mellélt használati utasítással

van sorolva.

Kapható minden gyógyszertárban és hasonló üzletben.

Nagyb.: G. Heil & Comp., Wien I., Biberstr. 8.

Magyarországi kirendelt: Fővárosi Gyógyszertár és

Budaörs, Károlyi-utca, Thalhammer és Seitz, Zsigmond-utca.

Minden Magyarországi összes gyógyszerárúban.

Kapható Eperjesen Korn Vilmos úr gyógyszer-

tárában, valamint Magyarországon összes gyógyszerárúban.

Azonnal kiadó
a Fő-utca 40. szám alatti
üzlet.

Egyesületek, intézetek figyelmébe!!

Teljesen jókarban lévő, hosszú,
hangverseny-**zongora**

400 koronáért eladó.

Bővebbet: dr. Flórián Károlynál, Eperjes,
Arok-utca 26.Teljesen pótolják
a külföldi likőröket
Schrank Bélagőzerőre berendezett
likörgyárának
elismert jó gyártmányai**Esztergomban.**

Legnagyobb versenyképesség!

Képviselve:

Lindner J. Mór, Eperjes.

Különleges gyártmány:

Triple Sec
„Comme il faut“.**Amerika**

Abfahrt von Havre jeden Samstag.

Fahrkarten durch die

Französische Linie.

Gute und schnelle Beförderung. Asgezeichnete Verpflegung inclusive Wein und Liqueur. Amerikanische Eisenbahn-Fahrkarten nach jeder Station zu Originalpreisen. Nähere Auskunft gratis und franco durch die

Französische Linie

WIEN, IV., Weyringergasse No. 8.

A Főutca 73. sz. ház
szabad kézből eladó.

Bővebbet Korn Vilmos gyógyszerárúban.

**MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR**Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz
Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

**MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ**

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közzvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ózozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apólasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvet mellett teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Cook & Johnson

amerikai szabadalmazott

Tyúkszem-gyűrű
(törv. védve)

ma az egyedüli szer, melyek az oly iszonyatos tyúkszemfájdalmakat azonnal megszüntetik és minden tüskét eltávolítanak!

Ma a világ legjobb szere!

Minden szenvedőnek ajánlható!

1 darab 20 fillér, 6 darab 1 korona.

Kapható Eperjesen:

A szerecsenhez, A arany-sashoz és A Szentháromság-hoz címzett gyógytárakban, valamint a monarchia összes gyógytárakban és droguériáiban.

Elektrotechnikai szakiskola

laboratoriummal és tanműhelylyel.

Technikai tanintézet az egész elektrotechnika és gépépítés számára.

POZSONY, Vallon-utca 14. szám.

Szeptember 3-ikán kezdődnek a beiratások azok számára, kik két tanév alatt gyakorlatilag s elméletileg képzett

elektrotechnikusoknak (gyári hivatalnokoknak stb.)

óhajtják magukat kiképezni.

Előképzettség 3-4 középiskola. Életkor 15-30 év.

Internátussal kapcsolatosan.

A villamosság mint hajtó-, illetve világítóerőnek folyton növekvő használatba vétele kell, hogy a t. szülők figyelmét fiaiknak ezen ép oly szép, mint kilátásteljes életpályára való terelése mellett a fenti tanintézetre különösen fordítsák.

Az igazgatóság ingyen szolgál minden további felvilágosítással, illetve programmal.

Az igazgatóság.